

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSIKSI KÄYTÖSTÄ POISTETTUJEN RENKAIDEN ERILLISKERÄYKSESTÄ JA HYÖDYNTÄMISESTÄ ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA, SÄHKÖ- JA ELEKTRONIIKKALAITEROMUSTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA, PARISTOISTA JA AKUISTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA SEKÄ ROMUAJONEUVOISTA SEKÄ VAARALLISTEN AINEIDEN KÄYTÖN RAJOITTAMISESTA AJONEUVOISSA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA

PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Valtioneuvoston asetuksia käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräyksestä ja hyödyntämisestä, sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta, paristoista ja akuista sekä romuajoneuvoista ehdotetaan muutettaviksi. Ehdotetut muutokset olisivat osa jätealan asetusten uudistamista vastamaan Euroopan unionin jätealan direktiiveihin ja jätelakiin teytyjä muutoksia.

Ehdotetuissa asetuksissa täsmennettäisiin jätelain säännöksiä tuottajan omavalvonnasta, tiedottamisesta ja neuvonnasta, valtuutetun edustajan nimeämisestä sekä hyväksymistä tuottajarekisteriin koskevan hakemuksen sisältövaatimuksista. Tuottajalle ja tuottajayhteisölle asetettua seurantatietojen toimittamisen määräaika pidennettäisiin ja yhdenmukaistettaisiin eri tuottajavastuualoilla. Samoin muutettaisiin komissiolle tapahtuvan vuosiraportoinnin määräaika ja kumottaisiin eri tuottajavastuudirektiivien täytäntöönpanokertomuksia koskevat asetusten säännökset. Asetuksiin myös lisättäisiin tarvittavat säännökset yhteistyöstä ja tiedonvaihdoista EU:n muiden jäsenvaltioiden kanssa sekä tehtäisiin uuden markkinavalvontalainsäädännön edellyttämät muutokset. Mainittujen muutosten ohella ehdotetaan tehtäväksi eräitä säädösteknisiä ja sanonnallisia täsmennyksiä.

Ehdotetut asetukset on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.12.2021.

PERUSTELUT

1 Asian tausta

Jätelain muuttamisesta annettu laki (714/2021, jäljempänä *jätelain muutos*) tuli voimaan 19.7.2021. Yhtä aikaa jätelain muutoksen kanssa tulivat voimaan myös lait ympäristönsuojelulain muuttamisesta (715/2021), kemikaalilain muuttamisesta (716/2021), rikoslain 48 luvun 1 §:n muuttamisesta (717/2021) ja elintarvikelain 83 §:n muuttamisesta (718/2021).

Lakimuutoksia on tarpeen täydentää laajalla jätealan asetusten uudistuksella. Uudella lainsäädännöllä pannaan täytäntöön EU:ssa hyväksytyt uudet jätealan säädökset sekä toteutetaan eräiden muiden Euroopan unionin jätealan säädösten muutoksista johtuvat tarpeelliset muutokset. Lainsäädännöllä toteutetaan Sanna Marinin hallituksen ohjelman strategiseen kokonaisuuteen ”Hiilineutraali ja luonnon monimuotoisuuden turvaava Suomi” sisältyviä kirjauksia, joilla lisätään jätteen kierrätystä ja siten vahvistetaan Suomen roolia kiertotalouden edelläkävijänä. Lainsäädäntökokonaisuutta on kuvattu ja sen vaikutuksia arvioitu edellä mainittuja lakimuutoksia koskevassa hallituksen esityksessä 40/2021 vp.

Ehdotus sisältäisi muutokset valtioneuvoston asetuksiin käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräyksestä ja hyödyntämisestä (527/2013, jäljempänä *rengasasetus*), sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta (519/2014, jäljempänä *SER-asetus*), paristoista ja akuista (520/2014, jäljempänä *paristo- ja akkuasetus*) sekä romuajoneuvoista sekä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta ajoneuvoissa (123/2015, jäljempänä *romuajoneuvoasetus*). Ehdotetut asetukset ovat osa

vireillä olevaa jätealan alemman asteisten säädösten uudistamista ja täsmentämistä vastamaan jätealan direktiiveihin ja jätelakiin tehtyjä muutoksia.

2 Nykytila

2.1 Euroopan unionin lainsäädäntö

Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden, paristojen ja akkujen sekä ajoneuvojen tuottajavastuun perusteista on säädetty jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2008/98/EY (jäljempänä *jätedirektiivi*). Lisäksi tuotekohdaisissa tuottajavastuudirektiiveissä on säädetty yksityiskohtaisesti tuottajavastuun alaisen jätteen käsittelyä koskevista vaatimuksista. Tuottajavastuudirektiivejä ovat sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/19/EU (jäljempänä *SER-direktiivi*), paristoista ja akuista sekä käytetyistä paristoista ja akuista ja direktiivin 91/157/EY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/66/EY (jäljempänä *paristo- ja akkudirektiivi*) sekä romuajoneuvoista annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/53/EY (jäljempänä *romuajoneuvodirektiivi*).

Komissio on lisäksi antanut SER-, romuajoneuvo- ja paristo- ja akkudirektiivien pohjalta seuraavat täytäntöönpanosäädökset:

SER-direktiivi:

- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/290 mallista sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajien rekisteröintiä ja rekisteriin tehtävää raportointia varten (jäljempänä *rekisteröintiä koskeva komission täytäntöönpanoasetus*),
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/2193 tietojen laskentaa, todentamista ja toimittamista koskevista säännöistä ja tietojen toimittamismuotojen vahvistamisesta sovellettaessa sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2012/19/EU (jäljempänä *tietojen toimittamista koskeva komission päätös*),
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2017/699 yhteisestä menetelmästä kussakin jäsenvaltiossa markkinoille saatettujen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden painon laskemiseksi ja yhteisestä menetelmästä kussakin jäsenvaltiossa syntyvän sähkö- ja elektroniikkalaiteromun määrän laskemiseksi painon mukaan.

Romuajoneuvodirektiivi:

- Komission päätös 2005/293/EY romuajoneuvoista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2000/53/EY asetettujen uudelleenkäytön/hyödyntämisen ja uudelleenkäytön/kierrätyksen tavoitteiden seuranta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä (jäljempänä *tavoitteiden seuranta koskeva komission päätös*),
- Komission päätös 2003/138/EY ajoneuvojen osien ja materiaalien koodausstandardien vahvistamisesta romuajoneuvoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/53/EY nojalla,
- Komission päätös 2002/151/EY romuajoneuvoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/53/EY 5 artiklan 3 kohdan mukaisesti annettua romutustodistusta koskevista vähimmäisvaatimuksista,
- Komission päätös 2001/753/EY romuajoneuvoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/53/EY täytäntöönpanoa koskevien jäsenvaltioiden kertomusten pohjana käytettävästä kyselylomakkeesta. Päätöstä ei enää sovelleta, vaikka se on muodollisesti yhä voimassa.

Paristo- ja akkudirektiivi:

- Komission päätös 2008/763/EY loppukäyttäjille myytävien kannettavien paristojen ja akkujen vuosimyyntin laskemista koskevien yhteisten menetelmien vahvistamisesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/66/EY mukaisesti,

- Komission päätös 2009/851/EY paristoista ja akuista sekä käytetyistä paristoista ja akuista annetun direktiivin 2006/66/EY täytäntöönpanoa koskevien jäsenvaltioiden kertomusten pohjana käytettävästä kyselylomakkeesta,
- Komission asetus (EU) N:o 1103/2010 kannettavien sekundaaristen (ladattavien) paristojen ja akkujen sekä ajoneuvoparistojen ja -akkujen tehomerkitöjä koskevien sääntöjen vahvistamisesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/66/EY mukaisesti,
- Komission asetus (EU) N:o 493/2012 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/66/EY mukaisten käytettyjen paristojen ja akkujen kierrätysprosessien kierrätystehokkuuksien laskemista koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen vahvistamisesta.

Jätesäädöspakettiin sisältyvällä jätteistä annetun direktiivin 2008/98/EY muuttamisesta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2018/851 jätedirektiiviin sisällytettiin uutta tuottajavastuuta koskevaa sääntelyä. Sääntely koskee muun ohella tuottajien tiedottamisvelvollisuutta kuluttajille, raportointia viranomaisille, omavalvontaa sekä tuotteiden ympäristövaikutusten perusteella mukautettuja tuottajamaksuja. Direktiivi edellyttää, että ennen 4.7.2018 käyttöön otetut tuottajavastuujärjestelmät ovat jätedirektiivin 8 a artiklassa säädettyjen tuottajavastuun yleisten vähimmäisvaatimusten mukaisia viimeistään 5.1.2023.

Tuottajavastuun yleisten vähimmäisvaatimusten mukaan tuottajien tulee tiedottaa jätteen erilliskeräys- ja palautusjärjestelmien lisäksi myös jätteen synnyn ehkäisystä, uudelleenkäyttömahdollisuuksista sekä roskaantumisen ehkäisemisestä. Tuottajien tuottajayhteisöille maksettavat maksut tulee myös mukauttaa siten, että maksut kannustavat kestävien, korjattavien, uudelleenkäytettävien ja kierrätettävien tuotteiden tuottamiseen.

Keskeinen jätedirektiivin 8 a artiklaan sisältyvä muutos on tuottajien vähimmäiskustannusvastuun määrittäminen. Tuottajan tulee kattaa unionin markkinoille saattamiensa tuotteiden jätehuollon todelliset kustannukset erilliskeräyksestä alkaen. Kustannusvastuuta koskevia säännöksiä ei kuitenkaan sovelleta unionin lainsäädännön mukaisesti perustettuihin sähkö- ja elektroniikkalaitteiden, ajoneuvojen eikä paristojen ja akkujen tuottajavastuujärjestelmiin, joiden kustannusvastuusta säädetään asianomaisissa direktiiveissä. Kansallisissa ennen 4.7.2018 perustetuissa tuottajavastuujärjestelmissä, kuten Suomessa paperin ja renkaiden tuottajavastuujärjestelmissä, tuottajien maksuosuus ei saa alittaa 50 prosenttia kustannuksista.

Tuottajavastuujärjestelmissä tulee jätedirektiivin 8 a artiklan mukaisesti määritellä selkeästi kaikkien toimijoiden vastuut. Käytössä tulee olla raportointijärjestelmä, johon tuottajat voivat raportoida vaaditut tiedot, kuten markkinoille saatetut tuotemäärät sekä käytöstä poistettujen tuotteiden erilliskeräyksen ja kierrätyksen määrät. Lisäksi tuottajavastuujärjestelmissä tulee varmistaa tuottajien tasapuolinen kohtelu riippumatta niiden alkuperästä tai koosta, eikä pieniä määriä tuottaville tuottajille saisi aiheutua kohtuutonta sääntelytaakkaa. Tuottajavastuujärjestelmien tulee olla myös läpinäkyviä. Tuottajien tulee julkaista tiedot kierrätys- ja muiden jätehuoltotavoitteiden saavuttamisesta sekä tuottajayhteisöjen tulee julkaista lisäksi tiedot omistajistaan ja jäsenistään, tuottajien maksamista maksuosuuksista yksikköä tai tonnia kohti sekä käyttämiensä jätehuoltotoimijoiden valintamenettelyistä. Tuottajilla tulee lisäksi olla käytössään omavalvontajärjestelmät, joiden kohteena ovat erityisesti taloushallinto ja tilastotietojen luotettavuus.

Jätesäädöspakettiin sisältyvällä romuajoneuvoista annetun direktiivin 2000/53/EY, paristoista ja akuista sekä käytetyistä paristoista ja akuista annetun direktiivin 2006/66/EY ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun direktiivin 2012/19/EU muuttamisesta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2018/849 (jäljempänä *muutosdirektiivi*) tuottajavastuudirektiiveistä poistettiin jäsenvaltioiden velvollisuus laatia joka kolmas vuosi direktiivien täytäntöönpanoa koskeva kertomus. Direktiivien noudattamisen valvonta perustuu jatkossa jäsenvaltion komissiolle vuosittain toimittamiin raportointitietoihin. Muutosdirektiivillä vuosiraportoinnin määrääjäksi asetettiin 18 kuukautta sen raportointivuoden päättymisestä,

jolta tiedot on kerätty. Lisäksi muutosdirektiivillä kannustetaan jäsenvaltioita ottamaan käyttöön tarvittavia ohjauskeinoja ja toimenpiteitä jätehierarkian soveltamiseksi.

Jäsenvaltioihin kohdistuvien velvoitteiden ohella muutosdirektiivissä säädetään komission tuottajavastuudirektiivejä koskevasta uudelleentarkasteluvollisuudesta. Paristojen ja akkujen osalta komissio on antanut 10.12.2020 ehdotuksensa asetukseksi akuista ja käytetyistä akuista ja paristo- ja akkudirektiivin kumoamisesta.¹ Romuajoneuvodirektiivin täytäntöönpanon arviointi on valmistunut maaliskuussa 2021, ja se toimii pohjana vuonna 2022 mahdollisesti annettavalle direktiivin muutosehdotukselle. Lisäksi komissiolle siirrettiin muutosdirektiivillä valta hyväksyä säädösvallan siirron nojalla delegoituja säädöksiä romuajoneuvo- ja SER-direktiivin muuttamiseksi ja täydentämiseksi eräiltä osin. Samoin komissiolle siirrettiin täytäntöönpanovaltaa mainittujen direktiivien yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi.

Edellä mainitut jätessäädöspakettiin sisältyvät direktiivimuutokset olisi tullut panna kansallisesti täytäntöön 5.7.2020 mennessä. Lisäksi ennen 4.7.2018 käyttöön otettujen tuottajavastuujärjestelmien tulee edellä mainituin tavoin olla jätedirektiivin 8 a artiklassa säädettyjen tuottajavastuun yleisten vähimmäisvaatimusten mukaisia viimeistään 5.1.2023.

2.2 Kansallinen lainsäädäntö

Sähkö- ja elektroniikkalaitteita, paristoja ja akkuja sekä ajoneuvoja koskeva EU:n tuottajavastuusäätely on kansallisesti pantu täytäntöön jätelailla (646/2011) ja sen nojalla annetuilla tuottajavastuualakohtaisilla valtioneuvoston asetuksilla. Jätelaissa säädetään tuottajavastuun perusteista ja asetuksissa muun muassa erilliskeräystä ja hyödyntämistä, vastaanoton järjestämistä sekä jätteen varastointi- ja käsittelyvaatimuksia koskevista tarkemmista tavoitteista ja vaatimuksista. Euroopan unionin lainsäädäntö ei velvoita järjestämään renkaiden jätehuoltoa tuottajavastuun pohjalta, vaan kyse on kansallista perua olevasta sääntelystä. Jätedirektiivi sallii jäsenmaille laajennetun tuottajavastuun käyttöön ottamisen lainsäädännöllisin tai muin toimin jätteen syntymisen ehkäisemiseksi, uudelleenkäytön lisäämiseksi sekä kierrätyksen ja muun hyödyntämisen edistämiseksi. Jätedirektiivi myös edellyttää, että kansallisia tuottajavastuujärjestelmiä perustettaessa tulee soveltaa direktiivin 8 a artiklassa säädettyjä tuottajavastuun yleisiä vähimmäisvaatimuksia. Siten EU:n tuottajavastuusäätely koskee tältä osin myös renkaita. Renkaiden tuottajavastuusta on kansallisesti säädetty niin ikään jätelaissa ja sitä täydentävässä valtioneuvoston asetuksessa.

Jätelain muutoksessa jätelain tuottajavastuuta koskevia säännöksiä muutettiin jätedirektiiviin tehtyjen muutosten täytäntöön panemiseksi. Tuottajan tiedotus- ja neuvontavelvollisuutta koskevaa jätelain 51 §:ää laajennettiin koskemaan käytöstä poistetun tuotteen vastaanotosta tiedottamisen ohella neuvontaa, joka liittyy jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämistoimenpiteisiin, uudelleenkäyttöön ja uudelleenkäytön valmistelua koskeviin toimiin sekä roskaantumisen ehkäisemiseen. Jätelain uudessa 53 a §:ssä puolestaan säädetään tuottajan omavalvonnasta, joka kattaa sekä säännöllisen ja suunnitelmallisen valvonnan tuottajavastuuvelvoitteiden hoitamisen varmistamiseksi, että valvonnassa tuotetun tiedon luotettavuuden kehittämisen. Omavalvonnasta on laadittava kirjallinen suunnitelma, joka liitetään Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (jäljempänä *Pirkanmaan ELY-keskus*) jätelain 101 §:n mukaisesti tehtävään hakemukseen tuottajarekisteriin hyväksymiseksi. Tarvittaessa omavalvonnan tueksi on teetettävä riippumattoman ja ammattitaitoisen henkilön suorittama säännöllinen tarkastus. Pykälässä säädetään myös omavalvontasuunnitelman vähimmäissisällöstä

¹ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi akuista ja käytetyistä akuista, direktiivin 2006/66/EY kumoamisesta ja asetuksen (EU) N:o 2019/1020 muuttamisesta COM(2020) 798 final.

sekä annetaan Pirkanmaan ELY-keskukselle mahdollisuus hyväksyä sitä koskevia poikkeuksia.

Tuottajan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuutta koskevaa jätelain 54 §:ää on täsmennetty siten, että tuottajan on muun ohella toimitettava tiedot omavalvontasuunnitelman mukaisista toimista ja tarkastuksista Pirkanmaan ELY-keskukselle kalenterivuositain tai tarvittaessa useammin. Tuottajan on myös julkaistava vuosittain yleisessä tietoverkossa tiedot jätteen erillis-keräystä ja hyödyntämistä koskevien velvollisuuksiensa täyttymisestä. Tuottajayhteisön toimintaa koskevassa jätelain 63 §:ssä täsmennettiin muun ohella, että tuottajayhteisön on ylläpidettävä julkisesti saatavilla olevaa, ajantasaista luetteloa paitsi sille tuottajavastuun siirtäneistä tuottajista myös omistajistaan. Luetteloon on merkittävä jäsenen nimi ja yritys- ja yhteisötunnus sekä tiedot jäsenen markkinoille saattamista tuotteista. Samoin luetteloon tulee merkitä tiedot tuottajayhteisön liittymis- ja vuosimaksuista sekä kierrätysmaksuista yksikkö- tai tonniperusteisesti. Tietojen on oltava saatavilla yleisessä tietoverkossa.

Tuottajarekisteriin hyväksytyyn tuottajan ja tuottajayhteisön toiminnan turvaamista koskevassa jätelain 64 §:ssä vakavaraisuuden selvittämisvaatimus on korvattu vaatimuksella esittää selvitys tuottajavastuun toteuttamiseen liittyvistä riittävästä taloudellisista järjestelyistä. Vaatimus ulotettiin tuottajayhteisöjen ohella koskemaan tuottajavastuuvälvoitteensa itse hoitavia tuottajia silloin, kun se arvioidaan tarkoituksenmukaiseksi. Tuottajayhteisöjen palvelunhankintaa koskevaan jätelain 66 §:ään lisättiin tuottajayhteisölle velvollisuus julkaista yleisessä tietoverkossa tiedot palvelunhankinnoissaan noudatettavista yleisistä periaatteista ja menettelyistä.

Jätelain 66 a ja uudessa 66 b §:ssä säädetään valtuutetun edustajan nimeämisestä ja siinä noudatettavista menettelyistä. Jätelain 66 a §:ssä säädetään Suomeen sijoittautuneiden etämyyjien velvollisuudesta hoitaa tuottajavastuuvälvoitteensa toisessa valtiossa sekä sähkö- ja elektroniikkalaitteiden etämyyjän velvollisuudesta nimetä valtuutettu edustaja vastaamaan velvoitteidensa täyttämistä toisessa jäsenvaltiossa. Samoin säädetään menettelyistä, joilla toiseen valtioon sijoittautunut etämyyjä tai muu tuottajaa vastaava toimija voi täyttää tuottajavastuuvälvoitteet Suomessa. Toiseen EU:n jäsenvaltioon sijoittautunut sähkö- ja elektroniikkalaitteiden etämyyjä on velvollinen nimeämään valtuutetun edustajan vastaamaan velvoitteidensa täyttämistä Suomessa. Muiden tuottajavastuun alaisten tuotteiden etämyyntiä Suomeen harjoittava tuottaja voi valita joko liittymisen tuottajayhteisöön tai valtuutetun edustajan nimeämisen. Jätelain 66 a §:ssä säädetään myös toiseen valtioon sijoittautuneen tuottajaa vastaavan toimijan mahdollisuudesta nimetä Suomeen sijoittautunut valtuutettu edustaja vastaamaan Suomeen sijoittautuneen tuottajan sijasta tämän velvoitteista taikka vastaavassa tarkoituksessa tehdä sopimus hyväksytyyn tuottajayhteisön kanssa. Vastaava oikeus on verkkokaupan alustan ylläpitäjällä, joka on saanut valtuutuksen hoitaa tuottajavastuuvälvoitteet alustallaan toimivalta etämyyjältä.

Uudessa 66 b §:ssä asetetaan Suomeen sijoittautunutta valtuutettua edustajaa koskevat vähimmäisvaatimukset. Valtuutettu edustaja on nimettävä kirjallisella valtuutuksella ja valtuutetun edustajan on muiden kuin suoraan etäkaupalla myytävien tuotteiden osalta tiedotettava saamastaan valtuutuksesta ja sen muuttamisesta tai peruuttamisesta niille tuottajille ja tuottajayhteisölle, jotka muutoin vastaavat tuottajavastuuvälvoitteista mainittujen tuotteiden osalta. Jätelain tuottajaa koskevia säännöksiä sovelletaan myös valtuutettuun edustajaan lukuun ottamatta tuottajien mahdollisuutta perustaa tuottajayhteisö jätelain 62 §:n 1 momentin mukaisesti.

Edellä mainituista jätelain velvoitteista voidaan niitä koskevien asetuksenantovaltuuksien nojalla antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella jätelain 66 §:ää lukuun ottamatta.

2.3 Markkinavalvonta

Markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetetus (EU) 2019/1020, jäljempänä markkinavalvonta-asetus, annettiin 20.6.2019 ja sen soveltaminen alkoi jäsenvaltioissa pääosin 16.7.2021.

Markkinavalvonta-asetuksella luodaan yhtenäiset puitteet tuotteiden markkinavalvonnalle ja ulkorajavalvonnalle kaikissa jäsenmaissa, ja asetetaan vähimmäisvaatimukset markkinavalvontaviranomaisen toimivaltuuksille. Asetuksessa säädetään myös velvoitteita talouden toimijoille, rajat ylittävästä yhteistyöstä markkinavalvontaviranomaisten kesken ja yhteistyöstä tulliviranomaisten kanssa. Markkinavalvonta-asetuksen soveltamisalaan kuuluu 70 EU-säädöstä, mukaan lukien SER-direktiivi, romuajoneuvodirektiivi sekä paristo- ja akkudirektiivi.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto säädetään markkinavalvontaviranomaiseksi SER-asetuksen 22 §:ssä asetuksen 3 ja 11 pykälien osalta sekä paristo- ja akkuasetuksen 24 §:ssä asetuksen 3, 14 ja 16 §:n osalta. Romuajoneuvoasetuksessa markkinavalvontaviranomaiseksi asetuksen 4 ja 9 §:n osalta on säädetty jätelain 24 §:ssä mainitut jätelain yleiset valvontaviranomaiset. Jätelain uuden 24 a §:n mukaisesti 1.1.2022 alkaen ajoneuvojen sekä niiden materiaalien ja osien markkinavalvontaviranomaisena toimii kuitenkin Turvallisuus- ja kemikaalivirasto siten kuin niistä tarkemmin säädetään valtioneuvoston asetuksessa. Koska markkinavalvontaa koskevat toimivaltuudet markkinavalvonta-asetuksessa ovat merkittävää julkisen vallan käyttöä, Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tehtävästä toimia mainittujen tuotteiden markkinavalvontaviranomaisena säädetään kansallisesti lailla.

Markkinavalvontaa koskee laki eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta 1137/2016, jäljempänä markkinavalvontalaki. EU:n markkinavalvonta-asetuksen eräät velvoitteet toimeenpannaan hallituksen esitykseen HE 139/2021 vp sisältyvällä lailla eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräillä muilla siihen liittyvillä laeilla. Muutosten tavoitteena on yhdenmukaistaa markkinavalvontasäätelyä kansallisella tasolla.

Eduskunta hyväksyi 15.10.2021 hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset ympäristönsuojelulain, jätelain ja EU-ympäristömerkistä annetun lain sekä eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain muuttamisesta (HE 153/2021 vp). Esitykseen sisältyneen jätelain muuttamisesta annetun lain (917/2021) 24 a §:n 1 momentissa säädetään 1.1.2022 alkaen ajoneuvojen sekä niiden materiaalien ja osien, paristojen ja akkujen sekä sähkö- ja elektroniikkalaitteiden markkinavalvontaviranomaiseksi Turvallisuus- ja kemikaalivirasto siten kuin niistä säädetään tarkemmin lain 10 §:n nojalla annettavilla asetuksilla. Samalla kumotaan jätelain 123 §:n tarkastusoikeutta koskevat säännökset tuotteiden markkinavalvonnan osalta sekä tuotetta tai tuotemerkintöjä koskevan rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaisemista koskeva jätelain 127 § 1.1.2021 alkaen. Jatkossa jätelain tuotteita koskevaa markkinavalvontaa toteutettaisiin pelkästään markkinavalvonta-asetuksen ja markkinavalvontalain mukaisesti.

3 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

3.1 Keskeiset ehdotukset

Rengas-, SER-, paristo- ja akku- sekä romuajoneuvoasetukseen on tarpeen tehdä jätealan direktiivimuutosten ja muutetun jätelain edellyttämät muutokset.

Asetuksiin on tarpeen lisätä tarkemmat säännökset jätelain 53 a §:ssä tarkoitetun tuottajan omavalvontasuunnitelman sisältövaatimuksista ja tarkastajan pätevyysvaatimuksista. Oma- ja valvontasuunnitelmassa tulisi arvioida tuottajan ilmoittamien seurantatietojen luotettavuus sekä toimet niiden luotettavuuden kehittämiseksi. Suunnitelmassa tulisi olla myös kuvattuna

menettelytavat, joilla tuottajayhteisö kehittää mukautettuja maksuosuuksia esimerkiksi EU-tasolla saatujen uusien ohjeiden mukaisesti tai toimialan omat laatuluokitukset, ympäristömerkki-, standardointi- tai sertifiointijärjestelmät huomioon ottaen. Samoin suunnitelmaan tulisi sisällyttää arvio tuottajan kustannusvastuun täyttymisestä sekä suunnitelma omavalvonnan toteuttamisesta ja organisoinnista. Jätelain 53 a §:n mukaan omavalvonnan tueksi on tarvittaessa teetettävä säännöllinen tarkastus riippumattomalla ja ammattitaitoisella henkilöllä, ja omavalvontasuunnitelmassa on esitettävä tiedot näistä tarkastuksista. Pirkanmaan ELY-keskus valvoo tuottajarekisteriin hyväksymisen ja muun tuottajavastuuvälvön yhteydessä, että esitetyt valvonnan tueksi tehtävät tarkastukset ovat riittäviä. Tarkastuksen tekijän tulisi olla tuottajaan, tuottajayhteisöön tai sen omistajiin nähden riippumaton ja puolueeton kolmas osapuoli. Käytännön toteutuksen kannalta saattaisi joissain tapauksissa olla perusteltua, että tarkastus tehtäisiin useammassa osassa tarkastajan pätevyysalueesta riippuen. Jos tuottajalla tai tuottajayhteisöllä on käytössään sertifioitu laatujärjestelmä, voitaisiin arviointi kytkeä osaksi tätä järjestelmää. Omavalvontaa koskevien velvoitteiden asianmukaiseksi toimeenpanemiseksi tuottajayhteisön olisi hyvä nimetä omavalvonnan vastuuhenkilö, joka vastaisi omavalvonnan toteuttamisesta ja kehittämisestä sekä omavalvonnan kannalta keskeisten henkilöiden kouluttamisesta.

Paristo- ja akku-, romuajoneuvo- ja rengasasetukseen ehdotetaan lisättäväksi jätelain uuden 66 b §:n 3 momentin nojalla tarkemmat säännökset valtuutetun edustajan tiedottamisvelvollisuudesta. Jätelain 66 a §:n 3 momentin mukaisesti toiseen valtioon sijoittautunut toimija, joka toimittaa Suomen markkinoille tuotteita muulla kuin etäkaupalla, voi halutessaan nimetä valtuutetun edustajan hoitamaan näiden tuotteiden tuottajavastuuvälvoitteet. Koska tällainen toimija tai sen puolesta toimiva valtuutettu edustaja ei muutoin olisi tuottajavastuuvälvöllinen Suomessa, tulisi varsinaisen tuottajavastuuvälvöllisen eli näitä tuotteita Suomeen maahantuo- van tuottajan saada tieto valtuutuksesta ja sitä koskevista tuotteista sekä valtuutetun edustajan hyväksymisestä tuottajarekisteriin ehdotetun pykälän mukaisesti. Vastaavasti tieto tulisi toimittaa sille tuottajayhteisölle, jonka jäsen kyseinen maahantuoja mahdollisesti on. Tuottajayhteisölle olisi lisäksi tiedotettava, kuka olisi ilman saatua valtuutusta vastannut tuottajavastuuvälvoitteiden hoitamisesta. Valtuutetun edustajan tulisi myös tiedottaa valtuutuksessa ja tuottajarekisteriin hyväksymisessä tapahtuneista muutoksista taikka niiden peruuttamisesta. Valtuutetun edustajan tiedottamisvelvollisuutta koskeva säännös on jo nykyisen SER-asetuksen 14 §:ssä. Sitä kuitenkin ehdotetaan täsmennettäväksi vastaavalla vaatimuksella tiedottaa tuottajayhteisölle sekä lisäämällä uusi 2 momentti tiedottamisen sisältövaatimuksista.

SER-asetukseen ehdotetaan lisättäväksi jätelain 63 a §:n nojalla tarkempia säännöksiä tuottajien maksuosuuksien perusteista. Maksuosuuksien tulisi kannustaa jätteen määrän vähentämiseen ja laitteiden pitkäikäisyyteen siten, että ne olisivat pienempiä tuotteilla, jotka ovat kestäviä, korjattavia ja päivitettäviä sekä tuotteilla, joilla on pidempi takuu-aika tai varaosia vaihtomasti saatavissa. Laitteilla, joissa on kierrätystä ja lajittelua haittaavia tekijöitä, tulisi puolestaan olla korkeammat maksut. Kriteerien tulisi olla läpinäkyviä sekä selkeästi ja kiistatta todennettavissa olevia. Ajoneuvojen, renkaiden sekä paristojen ja akkujen osalta tuottajalta perittävien maksujen mukauttaminen tulee tehdä jätelain 63 a §:ssä säädettyjen periaatteiden mukaisesti.

Hallinnollisten maksujen, kuten rekisteröinti- ja raportointimaksujen perusteina ei käytettäisi jätelain 63 a §:n 2 momentissa tarkoitettuja maksujen mukauttamisen perusteita. Hallinnollisia maksuja määritettäessä voitaisiin käyttää myös muita perusteita kuin jätelain 63 a §:n 1 momentissa tarkoitettua tuottajien markkinoille saattamien tuotteiden määrää. Maksut tulisi siinäkin tapauksessa määritellä kohtuullisiksi, eivätkä ne saisi aiheuttaa kohtuutonta taakkaa tuotteita pieniä määrää myyville tuottajille. Hallinnollisten maksujen osuus ei saisi olla kohtuuton verrattuna tuottajan markkinoille saattamien tuotteiden määrään ja käytöstä poistettujen tuotteiden jätehuollosta ja muista tuottajavastuuvälvoitteista, kuten tiedottamisesta, aiheutu-

viin maksuihin. Ympäristövaliokunta kiinnitti jätelain muutosesityksestä (HE 40/2021 vp) antamassaan mietinnössä (YmVM 3/2021 vp) huomiota siihen, että jätedirektiivin mukaan tuottajavastuujärjestelmissä tulee huolehtia siitä, että pienille tuottajille ei aiheudu kohtuutonta sääntelytaakkaa. Valiokunta totesi, että mikäli hallinnolliset kustannukset esimerkiksi perittäisiin täysimääräisinä vain muutaman tuotteen vuodessa markkinoille saattavilta tuottajilta, voitaisiin ne katsoa direktiivin tarkoittamalla tavalla kohtuuttomiksi. Valiokunta korosti, että tuottajayhteisöjen tulisi kehittää menettelyjä, joilla voidaan keventää pienten tuottajien hallinnollista taakkaa ja siten myös hallinnollisia maksuja. Valiokunta katsoi mietinnössään myös, että riittävä ohjaus voidaan toteuttaa asetustasoisesti esimerkiksi sallimalla kiinteä hallinnollinen maksu edellyttäen, että maksu ei ylittäisi tiettyä suhteellista osuutta tuottajan operatiivisista maksuista.

Tuottajan ja tuottajayhteisön hyväksymistä tuottajarekisteriin koskevan hakemuksen sisältövaatimuksia ehdotetaan asetuksissa täsmennettäväksi siten, että hakemukseen tulisi muun ohella sisällyttää jätelain 53 a §:ssä tarkoitettu omavalvontasuunnitelma. Lisäksi poistettaisiin tarpeettomana vaatimus sisällyttää hakemukseen jäljennös kauppa- tai yhdistysrekisteriotteesta. Paristo- ja akkuasetukseen, SER-asetukseen ja romuajoneuvoasetukseen lisättäisiin myös velvollisuus sisällyttää hakemukseen luettelo niistä jäsenvaltioista, joihin tuottaja myy tuotteita etäkaupalla sekä valtuutetun edustajan nimi näissä jäsenvaltioissa. Säännös olisi tarpeen jätedirektiivin 8 a artiklan 5 kohdan täytäntöön panemiseksi, jotta voidaan varmistaa, että tuotteiden tuottajat hoitavat tuottajavastuunvelvoitteensa myös etämyynnin yhteydessä.

Asetuksissa tuottajalle ja tuottajayhteisölle asetettua seurantatietojen toimittamisen määräaika pidennettäisiin ja yhdenmukaistettaisiin eri tuottajavastuualojen kesken siten, että seurantatiedot tulisi ilmoittaa Pirkanmaan ELY-keskukselle vuosittain kesäkuun loppuun mennessä. Uutena vaatimuksena edellytettäisiin tietojen toimittamista omavalvontasuunnitelman edellyttämistä toimista ja tarkastuksista. Paristo- ja akku- sekä SER-asetuksessa poistettaisiin lisäksi Pirkanmaan ELY-keskukselle asetettu määräaika tarkastaa ja koota seurantatiedot tiettyyn ajankohtaan mennessä. Edellisvuoden seurantatietojen kokoamisesta ja toimittamisesta tilastoviranomaisille olisi kuitenkin jatkossa tarpeen sopia viranomaisstahojen kesken, sillä Pirkanmaan ELY-keskuksen kokoamia tietoja tarvittaisiin yhdyskuntajätteen kierrätysasteen kehittämisen seurantaan ja OECD:n yhdyskuntajätteitä koskevaa raportointia varten jo ennen komissiolle tapahtuvan raportoinnin määräaika. Paristo- ja akku-, romuajoneuvo- sekä SER-asetuksissa komissiolle tapahtuvan vuosiraportoinnin määräaika myös muutettaisiin muutosdirektiiviä vastaavasti siten, että raportoinnin tulisi tapahtua 18 kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jolta tiedot on kerätty. Vastaavasti mainittujen asetusten täytäntöönpanokertomuksia koskevat säännökset ehdotetaan kumottaviksi.

Paristo- ja akku- sekä romuajoneuvoasetukseen ehdotetaan myös lisättäväksi SER-asetusta vastaavat säännökset Pirkanmaan ELY-keskuksen yhteistyöstä ja tiedonvaihdosta EU:n muiden jäsenvaltioiden asianomaisten viranomaisten kanssa. Ehdotettu yhteistyövelvoite edesauttaisi osaltaan mainittujen asetusten sekä jätelain 66 a §:n toimeenpanoa erityisesti etämyynnin osalta. Yhteistyön tulisi käsittää tutustumisoikeuden myöntäminen asiaankuuluviin asiakirjoihin, tietoihin ja tarkastusten tuloksiin, jollei julkisuus- ja tietosuojalainsäädännöstä muuta johdu. Tiedonvaihdossa tulisi käyttää sähköistä tiedonsiirtoa, minkä lisäksi Pirkanmaan ELY-keskuksen tulisi julkaista verkkosivuillaan linkit toisten jäsenvaltioiden tuottajarekistereihin tai tuottajavastuuta valvovan viranomaisen verkkosivuille sen mukaisesti kuin se on tarkoituksenmukaista.

Edellä mainittujen muutosten ohella asetuksissa ehdotetaan täsmennettäväksi jätelain 51 §:n tiedotus- ja neuvontavelvoitteita tarkentavia säännöksiä koskien tiedottamista jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämisen mahdollisuuksista sekä roskaantumisen ehkäisystä. Samoin asetuksiin ehdotetaan lisättäväksi eräitä informatiivisia viittauksia jätelaissa säädettyihin velvoitteisiin. Lisäksi tehtäisiin eräitä säädösteknisiä ja sanonnallisia muutoksia.

SER-, paristo- ja akku- sekä romuajoneuvoasetusten markkinavalvontaa koskevat säännökset muutettaisiin vastaamaan markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanoa ja sen johdosta tehtyjä muutoksia markkinavalvontalakiin ja jätelakiin. Muutokset tulisivat voimaan samanaikaisesti jätelain 24 a §:ään tehdyn muutoksen kanssa 1.1.2022. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on säädetty jätelain 24 a §:ssä ajoneuvojen sekä niiden materiaalien ja osien, paristojen ja akkujen sekä sähkö- ja elektroniikkalaitteiden markkinavalvontaviranomaiseksi siten kuin siitä tarkemmin säädetään 10 §:n nojalla annetuissa valtioneuvoston asetuksissa. Asetusten markkinavalvontaa koskeviin pykäliin lisättäisiin myös informatiivinen viittaus markkinavalvontaa koskeviin EU:n markkinavalvonta-asetukseen sekä markkinavalvontalakiin.

3.2 Asetusehdotusten vaikutukset

Jätelainsäädännön muuttamisen vaikutukset on kuvattu yksityiskohtaisesti hallituksen esityksessä HE 40/2021 vp, johon sisältyi jätelain ja eräiden muiden lakien muuttamista koskevat lakiesitykset. Näiden vaikutusten lisäksi ehdotetuissa asetuksissa asetettava seurantatietojen toimittamisen määräajan pidentäminen vähentäisi tuottajille ja tuottajayhteisöille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa antamalla enemmän aikaa tarvittavien tietojen keräämiselle. Tuottajarekisterihakemuksen sisältövaatimusten täsmentymisellä ei sen sijaan arvioida olevan merkittävää vaikutusta hallinnolliseen taakkaan.

Pirkanmaan ELY-keskukselle aiheutuvaa hallinnollista taakkaa vähentäisi puolestaan ehdotettujen asetusten tuottajavastuudirektiivien täytäntöönpanokertomuksia koskevien säännösten kumoaminen. Paristojen ja akkujen keräysasteesta ja kierrätystehokkuudesta komissiolle tapahtuvan vuosiraportoinnin määräajan pidentyminen antaisi myös Pirkanmaan ELY-keskukselle enemmän aikaa tarvittavien tietojen keräämiselle. Toisaalta Pirkanmaan ELY-keskuksen hallinnollista taakkaa lisäisi jossain määrin paristo- ja akku- sekä SER-asetuksissa ehdotettu seurantatietojen tarkastamista ja kokoamista koskeva velvoite sekä paristo- ja akku- sekä romuajoneuvoasetuksiin ehdotettu yhteistyö- ja tiedonantovelvoite EU:n muiden jäsenvaltioiden viranomaisten kanssa.

Markkinavalvontalainsäädäntöä koskevan muutoksen vaikutuksia on arvioitu hallituksen esityksessä eduskunnalle laeiksi ympäristönsuojelulain, jätelain ja EU-ympäristömerkistä annetun lain sekä eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain muuttamisesta (HE 153/2021 vp).

Ehdotetuilla asetuksilla ei arvioida olevan muita merkittäviä itsenäisiä vaikutuksia.

4 Valmistelu ja lausuntopalaute

Asetusehdotukset on valmisteltu ympäristöministeriössä. Jätealan asetusten keskeistä sisältöä valmisteltiin EU:n jätesäädöspaketin täytäntöönpanoon liittyviä linjauksia valmistelleessa laajapohjaisessa työryhmässä. Asetusten sisältöä kuvattiin laajalti jätelain muuttamisesta annetun hallituksen esityksen perusteluissa ja yhteenvedo keskeisistä asetustason muutoksista oli lausunnoilla samanaikaisesti hallituksen esityksen kanssa.² Näistä annettu lausuntopalaute on otettu huomioon asetusten jatkovalmistelussa. Myös ympäristöministeriön asettamalle jätealan yhteistyöryhmälle on tiedotettu asetusten valmistelun etenemisestä.

² <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=9db14571-b2ec-4a6f-a530-1c7bc49397eb>. Tietoa hallituksen esityksen valmisteluvaiheista, työryhmän mietinnöstä sekä tehdystä taustaselvityksistä ja vaikutusarvioista on saatavilla valtioneuvoston hankeikkunasta <https://valtioneuvosto.fi/hankkeet> hankenumerolla YM003:00/2019 sekä ympäristöministeriön verkkosivulta <https://www.ym.fi/jatesaadospaketti>.

Kaikkia jätealan asetuksia koskenut lausuntopyyntö liitteineen julkaistiin lausuntopalvelussa (www.lausuntopalvelu.fi) ja lähetettiin useille viranomaisille, teollisuusjärjestöille, kansalaisjärjestöille ja yrityksille. Kaikki lausunnoilla olleet jätealan asetukset kattava lausuntoyhteenveto julkaistiin ympäristöministeriön verkkosivuilla (www.ym.fi/jatesaadospaketti). Jätealan asetuksista annettiin lausuntoja yhteensä 78 kappaletta, joista 11 koski ehdotettuja asetuksia. Ehdotettuja asetuksia koskevia lausuntoja antoivat Kaupan liitto ry, RASI ry, Tuottajayhteisöjen neuvottelukunta (TYNK), Elker Oy, Suomen Autokierrätys Oy, Akkukierrätys Pb Oy, Recser Oy, Suomen Osuuskauppojen keskusryhmä (SOK), Lassila & Tikanoja Oyj, Pirkanmaan ELY-keskus ja Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes).

Lausunnoissa esitettiin muutoksia asetusehdotuksiin. Tuottajayhteisöt ehdottivat muutoksia omavalvontaa koskevan ulkopuolisen tarkastuksen ajankohtaan. Ehdotetun kolmen vuoden välein suoritettavan tarkastuksen sijaan lausunnoissa katsottiin, että tarkastus tulisi suorittaa vain tarvittaessa. Lausunnoissa ehdotettiin muutoksia myös seurantatietojen ilmoittamiseen ja yhteistyöhön ja tiedonvaihtoon muiden EU:n jäsenvaltioiden kanssa. Tuottajayhteisöt ehdottivat, että tuottajarekistereihin ohjaavien linkkien lisäksi Pirkanmaan ELY-keskuksen tulisi päivittää sivuilleen linkit tuottajavastuuta valvovan viranomaisen sivuille. Pirkanmaan ELY-keskus ei pitänyt sille ehdotettua rekisterilinkkien kokoamis- ja ylläpitovastuuta järkevänä siitä saatuaan hyötyä nähden. Pirkanmaan ELY-keskus piti käytännössä ongelmallisena myös sille ehdotettua velvollisuutta koota ja tarkastaa seurantatiedot lokakuun loppuun mennessä.

Tuottajayhteisöjen ja kaupan alan toimijoiden lausunnoissa ehdotettiin, että tietoturvallisuuden varmistamiseksi sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajille tulisi sallia uudelleenikäytön valmistelu myös muualla kuin vastaanottopisteissä. Lausunnoissa korostettiin myös, että sähkö- ja elektroniikkalaitteiden uudelleenikäytön yhteydessä tulee huomioida tietoturvasuusanäkökulma. Useissa lausunnoissa ehdotettiin paristo- ja akkuasetuksen tuottajan määritelmää muutettavan uutta jätelakia vastaavaksi. Lausunnoissa ehdotettiin myös tarkennettavan valtuutetun edustajan tiedottamisvelvollisuutta tuottajayhteisölle. Pirkanmaan ELY-keskus ehdotti, että tuottajayhteisöille tulisi asettaa vaatimus kerätä vuosittain jäseniltään tieto siitä, ketkä heidän jäsenistään harjoittavat etäkauppaa ja mihin maihin, ja raportoida tieto Pirkanmaan ELY-keskukselle.

Lausuntopalautteen perusteella asetuksen jatkovalmistelussa asetuksista poistettiin ulkopuolisen tarkastajan omavalvonnan tueksi tekemien tarkastusten ajankohtaa koskeva sääntely, täsmennettiin valtuutetun edustajan tiedottamisvelvollisuutta, poistettiin Pirkanmaan ELY-keskuksen seurantatietojen kokoamiselle ja tarkastamiselle asetettu määräaika sekä täsmennettiin Pirkanmaan ELY-keskuksen velvoitetta julkaista verkkosivuillaan linkit muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden tuottajarekistereihin tai tuottajavastuuta valvovan viranomaisen verkkosivuille sen mukaisesti kuin se on tarkoituksenmukaista. Asetuksiin tehtiin myös eräitä muita pieniä tarkistuksia sekä teknisluonteisia muutoksia ja perusteluja päivitettiin. Paristo- ja akkuasetuksen tuottajan määritelmä muutettiin lisäksi vastaamaan jätelain 48 §:ssä säädettyä tuottajan määritelmää.

Suomenkieliset asetusehdotukset on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastusyksikössä.

5 Säännöskohtaiset perustelut

5.1 Valtioneuvoston asetus käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräyksestä ja hyödyntämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

3 §. Käytöstä poistettujen renkaiden vastaanoton järjestäminen. Pykälän 3 momenttiin päivitettiin uuden jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen säädösnumero.

Pykälän 4 momenttiin lisättäisiin informatiivinen viittaus jätelain muutettuun 60 §:ään. Sen mukaan käytöstä poistettujen renkaiden kerääjä tai käsittelijä voi periä käytöstä poistettujen renkaiden haltijalta korvauksen jätehuollolle aiheutuvista lisäkustannuksista, silloin kun käytöstä poistettuihin renkaisiin on lisätty uudelleenkäyttöä tai jätehuoltoa merkittävästi haittaavia esineitä tai aineita.

Pykälän 5 momenttiin lisättäisiin informatiivinen viittaus jätelain uuden 11 a §:n mukaiseen jätteen ammattimaista keräysoimintaa harjoittavan velvollisuuteen edistää uudelleenkäytön valmistelua jätteen keräyksen yhteydessä.

4 §. *Tiedottaminen käytöstä poistettujen renkaiden vastaanotosta.* Pykälää muutettaisiin lisäämällä sen 1 momenttiin jätelain 51 §:n 4 momentin nojalla annettavat tarkemmat säännökset tuottajan tiedotusvelvollisuudesta koskien tiedottamista jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämisen mahdollisuuksista, uudelleenkäyttöä koskevista toimista sekä roskaantumisen ehkäisystä.

Pykälään ehdotetaan lisäksi lisättäväksi uusi 3 momentti, joka sisältäisi informatiivisen viittauksen jätelain 54 §:ssä säädettyyn tuottajan velvollisuuteen julkaista sähköisesti tiedot erilliskeräystä ja kierrätystä koskevien velvoitteiden täyttymisestä sekä jätelain 63 ja 66 §:ssä säädettyyn tuottajayhteisön velvollisuuteen julkaista tiedot omistajistaan, jäsenistään ja perimistään maksuista sekä tiedot palveluhankinnoissaan noudatettavista yleisistä periaatteista ja menettelyistä.

4 a §. *Valtuutetun edustajan velvollisuus tiedottaa.* Pykälässä täsmennettäisiin jätelain uuden 66 b §:n 3 momentin nojalla valtuutetun edustajan nimeämiseen liittyviä menettelyjä. Säännöksen perusteluja on kuvattu tarkemmin luvussa 3.1.

4 b §. *Omavalvonta.* Pykälässä säädettäisiin jätelain uuden 53 a §:n 4 momentin nojalla tuottajan omavalvontasuunnitelman sisältövaatimuksista ja tarkastajan pätevyysvaatimuksista. Säännöksen perusteluja on kuvattu tarkemmin luvussa 3.1.

4 c §. *Tuottajien maksuosuudet.* Pykälän 1 momentissa olisi informatiivinen viittaus jätelain 63 a §:ssä säädettyihin tuottajien maksuosuuksien ja niiden mukauttamisen perusteisiin. Jätelain 63 a §:n mukaisesti säädettäisiin pykälän 2 momentissa tuottajan maksamien hallinnollisten maksujen perusteista. Säännöksen perusteluja on kuvattu tarkemmin luvussa 3.1.

5 §. *Selvitys taloudellisista järjestelyistä ja toimintasuunnitelma uudelleenkäytön ja jätehuollon järjestämiseksi.* Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin jätelain 64 §:n 2 momenttiin tehdyn muutoksen mukaisesti viittaus Pirkanmaan ELY-keskuksen jätelain 64 §:n nojalla määräämän tuottajan, joka ei kuulu tuottajayhteisöön, velvollisuuteen toimittaa momentissa tarkoitettu selvitys tai toimintasuunnitelma. Selvityksen määräaika pidennettäisiin huhtikuun lopusta kesäkuun loppuun yhteneväisesti 9 §:ssä ehdotetun seurantatietojen toimittamisen määräajan kanssa. Lisäksi pykälässä käytetty terminologia muutettaisiin yhdenmukaiseksi jätelain 64 §:ään tehdyn muutoksen kanssa. Aiemmin käytetty termi 'vakavaraisuus' muutettaisiin paremmin käytäntöä vastaavaksi termiksi 'riittävät taloudelliset järjestelyt'.

6 §. *Tuottajan hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi.* Pykälästä poistettaisiin tarpeettomana 3 kohdan vaatimus toimittaa jäljennös kauppa- tai yhdistysrekisteriotteesta, sillä valvova viranomaisen saa vastaavat tiedot käyttöönsä muuta kautta. Poistetun 3 kohdan myötä voimassa olevan asetuksen 4–8 kohta muuttuisivat 3–7 kohdaksi. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 8 kohta, jossa edellytettäisiin, että tuottajan tulisi sisällyttää tuottajarekisterihakem-

mukseensa omavalvontaa koskeva suunnitelma. Pykälään lisättäisiin myös uudet 9 ja 10 kohdat, jotka edellyttäisivät hakemuksen sisältävän vakuutuksen annettujen tietojen paikkansapitävyydestä sekä päivämäärän, jolloin hakemus on tehty.

7 §. Tuottajayhteisön hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi. Pykälän 1 kohdan viittaus 6 §:ään täsmennettäisiin kyseiseen pykälään ehdotettuja muutoksia vastaavaksi. Lisäksi 6 kohtaan tehtäisiin terminologinen muutos viittaamalla jätelain 64 §:n 1 momenttia vastaavasti riittäviä taloudellisia järjestelyitä koskevaan selvitykseen vakavaraisuutta koskevan selvityksen sijaan. Pykälään lisättäisiin myös uudet 7 ja 8 kohdat, jotka edellyttäisivät hakemuksen sisältävän vakuutuksen annettujen tietojen paikkansapitävyydestä sekä päivämäärän, jolloin hakemus on tehty.

8 §. Ilmoitus toiminnassa tapahtuneista muutoksista. Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin terminologinen muutos viittaamalla jätelain 64 §:n 1 momenttia vastaavasti riittäviä taloudellisia järjestelyitä koskevaan selvitykseen vakavaraisuutta koskevan selvityksen sijaan.

9 §. Seurantatietojen ilmoittaminen. Pykälän 1 momentissa seurantatietojen toimittamiselle asetua määräaika pidennettäisiin huhtikuun lopusta kesäkuun loppuun. Momenttiin lisättäisiin myös uusi 6 kohta vaatimuksesta raportoida omavalvontaa koskevan suunnitelman edellyttämistä toimista ja tarkastuksista.

Asetus tulisi voimaan 1.12.2021. Omavalvontaa ja tuottajien maksuosuuksia koskevat säännökset tulisivat sovellettaviksi jätelain muutoksen siirtymäsäännösten mukaisesti 1.1.2023 alkaen.

5.2 Valtioneuvoston asetus sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

1 §. Soveltamisala. Pykälästä ehdotetaan poistettavaksi 2 momentin 1 kohta vanhentuneena. Samalla nykyisestä 2 kohdasta poistettaisiin luettelonumerointi ja soveltamisen alkamisajan kohta tarpeettomina. Pykälän 4 momentin luettelo soveltamisalaan kuulumattomista laitteista yhdistettäisiin 3 momenttiin ja luettelon numerointi muuttuisi vastaavasti.

4 §. Keräysaste. Pykälän 1 momentista ehdotetaan poistettavaksi 1 kohdassa säädetty vuoden 2016 keräystavoite tarpeettomana. Vastaavasti ehdotetaan poistettavaksi vanhentunut pykälän 3 momentti.

5 §. Erilliskeräystä koskevat yleiset vaatimukset. Pykälän 1 momentin 1 kohta ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan jätelain uuden 11 a §:n vaatimuksia uudelleenikäytön valmistelun huomioon ottamiseksi jätteen ammattimaisessa keräyksessä. Kohdan soveltamisedellytyksiä tiukennettaisiin nykyisestä poistamalla maininta uudelleenkäyttöön valmisteltavien laitteiden erottelusta tarpeen mukaan sekä edellyttämällä tasapuolisten mahdollisuuksien varaamista uudelleenkäyttöä harjoittaville yrityksille ja yhteisöille laitteiden toimintakunnon arviointia varten. Jätelain 11 a §:n mukaan jätteen luovuttamisesta uudelleenikäytön valmisteluun on tehtävä kirjallinen sopimus. Pykälän 2 momentin perusteluiden mukaan jätteen luovutusta koskevissa sopimusehdoissa voitaisiin ottaa huomioon esimerkiksi tietoturvaan, tuote- ja työturvallisuuteen sekä tuotevastuuseen liittyviä näkökohtia.

7 §. Varastointi ja käsittely. Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin informatiivinen viittaus jätelain uuden 15 a §:n mukaiseen kieltoon polttaa tai sijoittaa kaatopaikalle uudelleenikäytön valmistelua tai kierrätystä varten erilliskerättyä jätettä.

8 §. Hyödyntämistavoitteet. Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin vaatimus noudattaa hyödyntämistavoitteiden arvioinnissa pykälässä säädetyn lisäksi tietojen toimittamista koskeva komission päätöstä.

10 §. Kansainväliset siirrot. Pykälän 1 momentissa oleva viittaus EU:n jätteen siirtoasetukseen päivitetäisiin siten, että pykälästä poistettaisiin viittaus jätelain määritelmäpykälään ja EU-asetuksen nimi kirjoitettaisiin säännökseen. Pykälää ei muutettaisi asiasisällöllisesti.

11 a §. Tuottajien maksusuudet. Asetukseen lisättävässä uudessa pykälässä säädettäisiin tuottajayhteisöjen tuottajilta perimien maksusuuksien perusteista jätelain 63 a §:n 3 momentin nojalla. Tuottajayhteisön tuottajilta perimien maksujen tulisi mahdollisuuksien mukaan kannustaa kestävien, korjattavien, päivitettävien, uudelleenkäytettävien ja kierrätettävien tuotteiden valmistukseen. Lajittelua ja kierrätystä haittaavat tekijät tai laitteiden sisältämät vaarallisten aineet voisivat nostaa tuottajan maksamia maksusuuksia. Maksuperusteiden tulisi olla laitevalmistajien yleisesti käyttämiä, läpinäkyviä ja selkeästi todennettavissa olevia. Maksusuuksien kriteerien määrittämisessä voitaisiin ottaa huomioon myös olemassa olevat sähkö- ja elektroniikkalaitteita koskevat ympäristömerkki-, standardointi- ja sertifiointijärjestelmät.

Komissio valmistelee parhaillaan ohjeistusta jätedirektiivin 8 a artiklassa säädetyistä tuottajavastuun vähimmäisvaatimuksista, mukaan lukien mukautettujen maksujen perusteista.

Hallinnollisiin maksuihin, kuten rekisteröinti- ja raportointimaksuihin, ei kuitenkaan sovellettaisi 1 momentin 2–6 kohdassa esitettyjä maksujen mukauttamisen periaatteita. Tuotekohtaisten maksujen tulisi olla saman suuruisia yksikköä kohti riippumatta tuottajan markkinoille saattamista tuotteiden kokonaisuudesta. Hallinnollisten maksujen osalta tästä periaatteesta voitaisiin tietyissä tapauksissa poiketa. Säännöksen perusteluja on kuvattu tarkemmin luvussa 3.1.

12 §. Tiedottaminen käyttäjille. Pykälää muutettaisiin jätelain 51 §:n 4 momentin nojalla lisäämällä sen 1 momenttiin uusi 6 kohta, jossa annettaisiin tarkemmat säännökset tuottajan tiedotusvelvollisuudesta koskien tiedottamista jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämisen mahdollisuuksista, uudelleenkäyttöä koskevista toimista sekä roskaantumisen ehkäisystä.

Pykälään ehdotetaan myös lisättäväksi uusi 3 momentti, joka sisältäisi informatiivisen viittauksen jätelain 54 §:ssä säädettyyn tuottajan velvollisuuteen julkaista sähköisesti tiedot erilliskeräystä ja kierrätystä koskevien velvoitteiden täyttymisestä sekä jätelain 63 ja 66 §:ssä säädettyyn tuottajayhteisön velvollisuuteen julkaista tiedot omistajistaan, jäsenistään ja perimistään maksuista sekä tiedot palveluhankinnoissaan noudatettavista yleisistä periaatteista ja menettelyistä.

14 §. Valtuutetun edustajan velvollisuus tiedottaa. Pykälässä täsmennettäisiin jätelain uuden 66 b §:n 3 momentin nojalla valtuutetun edustajan tiedottamiseen liittyviä menettelyjä. Valtuutetulle edustajalle lisättäisiin velvollisuus tiedottaa viipymättä myös sitä tuottajayhteisöä, jonka jäsen se tuottaja on, jonka sijasta valtuutettu edustaja hoitaa tuottajavastuuvaihtoehtoja. Pykälään ehdotetaan myös lisättäväksi uusi 2 momentti valtuutetun edustajan tiedottamisen sisältövaatimuksista. Ehdotettujen säännösten perusteluja on kuvattu tarkemmin luvussa 3.1.

14 a §. Omavalvonta. Pykälässä säädettäisiin jätelain uuden 53 a §:n 4 momentin nojalla tuottajan omavalvontasuunnitelman sisältövaatimuksista ja tarkastajan pätevyysvaatimuksista. Säännöksen perusteluja on kuvattu tarkemmin luvussa 3.1.

15 §. Hakemus tuottajan hyväksymiseksi tuottajarekisteriin. Pykälään ehdotetaan tehtäväksi muutoksia, jotka olisivat yhdenmukaisia rekisteröintiä koskevan komission täytäntöönpano-

asetuksen säännösten kanssa. Pykälästä poistettaisiin tarpeettomana voimassa olevan asetuksen 1 momentin 3 kohdan mukainen vaatimus toimittaa kauppa- tai yritysrekisteriotteen jäljennös. Momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 9 kohta, jossa säädettäisiin tuottajan velvollisuudesta sisällyttää hakemukseensa luettelo niistä jäsenvaltioista, joihin myy se sähkö- ja elektroniikkalaitteita etäkaupalla sekä valtuutetun edustajan nimi näissä jäsenvaltioissa. Momenttiin lisättäisiin myös uusi 10 kohta, jossa edellytettäisiin, että tuottajan tulisi sisällyttää tuottajarekisterihakemukseensa jätelain 53 a §:ssä ja ehdotetussa 14 a §:ssä tarkoitettu oma- valvontasuunnitelma. Momentin kohtien numerointi päivitetäisiin vastaamaan ehdotettuja muutoksia.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi valtuutetun edustajan tekemän hakemuksen sisältövaatimukseen vakuutus siitä, että valtuutettu edustaja on nimetty kirjallisella valtuutuksella jätelain 66 b §:n 1 momentin mukaisesti.

16 §. *Hakemus tuottajayhteisön hyväksymiseksi tuottajarekisteriin.* Pykälään ehdotetaan tehtäväksi muutoksia, jotka olisivat yhdenmukaisia rekisteröintiä koskevan komission täytäntöönpanoasetuksen säännösten kanssa. Pykälän 1 kohdasta poistettaisiin vaatimus kauppa- tai yhdistysrekisteriotteen jäljennöksen toimittamisesta tuottajayhteisön tuottajarekisterihakemuksen yhteydessä. Pykälän 9 kohtaan lisättäisiin asetuksen 15 §:ää vastaavasti vaatimus omavalvontasuunnitelman sisällyttämisestä hakemukseen. Lisätyn 9 kohdan myötä voimassa olevan asetuksen 8–10 kohta muuttuisivat 10–12 kohdaksi. Lisäksi ehdotettuun 10 kohtaan tehtäisiin terminologinen muutos viittaamalla jätelain 64 §:n 1 momenttia vastaavasti riittäviä taloudellisia järjestelyitä koskevaan selvitykseen vakavaraisuutta koskevan selvityksen sijaan.

16 a §. *Ilmoitus toiminnassa tapahtuneista muutoksista.* Ehdotetussa uudessa pykälässä säädettäisiin jätelain 106 §:n 3 momentin nojalla, että asetuksen 15 ja 16 §:n mukaisesti ilmoituksissa tiedoissa tapahtuvat olennaiset muutokset sekä tuottajayhteisön jäsenten muuttuminen tulisi ilmoittaa valvovalle viranomaiselle viimeistään kuukauden kuluessa muutoksesta. Pykälän 2 momentissa olisi informatiivinen viittaus jätelain 64 §:ään, jossa säädetään, että tuottajayhteisön on toimitettava vuosittain selvitys riittävästä taloudellisista järjestelyistä sekä toimintasuunnitelma uudelleenkäytön ja jätehuollon järjestämiseksi. Jos toiminta muuttuu olennaisesti, on selvitys ja suunnitelma annettava kolmen kuukauden kuluessa muutoksesta.

19 §. *Seurantatietojen ilmoittaminen.* Pykälän sisältöä muutettaisiin vastaamaan tietojen toimittamisesta annettua komission päätöstä. Pykälän 1 momentissa seurantatietojen toimittamiselle asettua määräaika pidennettäisiin huhtikuun lopusta kesäkuun loppuun. Tietojen toimittamisen määräaika olisi yhteneväinen muiden tuottajavastuualueiden kanssa. Pykälän 1 momentin 3 kohdasta poistettaisiin vaatimus ilmoittaa toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon etäkaupalla myytyjen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden määrä. Vastaava vaatimus on ehdotettu lisättäväksi 15 §:n 1 momentin 10 kohdassa tuottajarekisterihakemuksen sisältövaatimukseen. Momenttiin lisättäisiin uusi 9 kohta vaatimuksesta raportoida omavalvontasuunnitelman edellyttämistä toimista ja tarkastuksista.

Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin tarvittavat terminologiset muutokset viittaamalla jätelain 64 §:n 1 momenttia vastaavasti riittäviä taloudellisia järjestelyitä koskevaan selvitykseen vakavaraisuutta koskevan selvityksen sijaan.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi velvollisuus noudattaa tietojen toimittamisessa pykälässä säädetyt lisäksi tietojen toimittamisesta annettua komission päätöstä.

20 §. *Tietojen kokoaminen seurantaa ja valvontaa varten.* Pykälän 1 momentissa Pirkanmaan ELY-keskukselle asetettu määräaika asetuksen 19 §:ssä tarkoitettujen seurantatietojen tarkastamiselle ja kokoamiselle ehdotetaan poistettavaksi.

Pykälään lisättäväksi ehdotetussa uudessa 2 momentissa säädettäisiin Pirkanmaan ELY-keskuksen velvollisuudesta raportoida seurantatiedot komissiolle vuosittain 18 kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jolta tiedot on kerätty. Säännöksellä korvattaisiin voimassa olevan asetuksen 21 §:n 1 momentin mukainen raportointivelvollisuus ja sillä pantaisiin täytäntöön muutosdirektiivillä muutettu SER-direktiivin 16 artiklan 6 kohta. Momentissa myös täsmennettäisiin, että tiedot tulisi raportoida tietojen toimittamista koskevan komission päätöksen mukaisesti.

Ehdotetun uuden 2 momentin vuoksi voimassa olevan asetuksen 2 momentti siirtyisi 3 momentiksi. Momentti säilyisi asiasisällöltään muuttamattomana.

21 §. Yhteistyö ja tiedonvaihto Euroopan unionin muiden jäsenvaltioiden kanssa. Pirkanmaan ELY-keskuksen velvollisuus toimittaa komissiolle joka kolmas vuosi SER-direktiivin täytäntöönpanoa koskeva kertomus kumottaisiin tarpeettomana muutosdirektiivissä säädetyin SER-direktiivin täytäntöönpanokertomuksia koskevan 16 artiklan 5 kohdan kumoamisen myötä. Jäsenvaltioiden viranomaisten yhteistyötä ja tiedonvaihtoa koskeva pykälän 2 momentti muuttuisi pykälän ainoaksi säännökseksi. Sitä täsmennettäisiin korvaamalla viittaus kumottuun henkilötietolakiin (523/1999) viittauksella voimassa olevaan tietosuojalainsäädäntöön. Lisäksi Pirkanmaan ELY-keskuksen velvollisuuteen julkaista verkkosivuilla linkit toisten EU:n jäsenvaltioiden tuottajarekistereihin lisättäisiin, että se voisi vaihtoehtoisesti julkaista linkit tuottajavastuuta valvovan viranomaisen verkkosivuille sen mukaisesti kuin se on tarkoituksenmukaista.

22 §. Markkinavalvonta. Markkinavalvontaa koskevaa pykälää täsmennettäisiin markkinavalvonta-asetuksen ja markkinavalvontalain täytäntöönpanoon liittyen. Jatkossa SER-asetuksen mukainen tuotteiden markkinavalvonta perustuisi markkinavalvonta-asetukseen sekä markkinavalvontalain säännöksiin. Pykälässä säädettäisiin, että jätelain 24 a §:ssä tarkoitettu markkinavalvontaviranomainen (Turvallisuus- ja kemikaalivirasto) valvoisi nykyiseen tapaan asetuksen 3 ja 11 §:n noudattamista eli sähkö- ja elektroniikkalaitteiden suunnittelua ja valmistusta sekä sähkö- ja elektroniikkalaitteisiin tehtäviä merkintöjä koskevia vaatimuksia. Säännöksen perusteluja on kuvattu lisäksi luvussa 3.1.

Liite 1 kumottaisiin vanhentuneena.

Liitteestä 2 poistettaisiin soveltamisen alkamispäivämäärä ja muutettaisiin viittaus 1 §:n 2 momenttiin pykälään ehdotetun muutoksen mukaisesti.

Liitteestä 5 poistettaisiin ennen 15.8.2018 voimassa olleet sähkö- ja elektroniikkalaitteita koskeneet hyödyntämistavoitteet.

Asetus tulisi voimaan 1.12.2021. Markkinavalvontaa koskeva 22 § tulisi kuitenkin voimaan samanaikaisesti jätelain 24 a §:n muutoksen kanssa 1.1.2022. Omavalvontaa ja tuottajien maksuosuuksia koskevat säännökset tulisivat sovellettaviksi jätelain muutoksen siirtymäsäännösten mukaisesti 1.1.2023 alkaen.

5.3 Valtioneuvoston asetus paristoista ja akuista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

2 §. Määritelmät. Pykälän 1 momentin 10 kohdassa säädetty tuottajan määritelmä muutettaisiin vastaamaan jätelain 48 §:n 1 momentin 4 kohdan määritelmää.

3 §. Eräiden vaarallisten aineiden rajoitukset. Pykälän 2 momenttiin sisältynyt säädösviittaus jätelakiin korjattaisiin koskemaan romuajoneuvoista sekä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta ajoneuvoissa annettua valtioneuvoston asetusta (123/2015). Muutos olisi teknisluonteinen.

5 §. *Käytöstä poistettujen kannettavien paristojen ja akkujen keräysaste.* Pykälän 1 momentista kumottaisiin tarpeettomana käytöstä poistettujen kannettavien paristojen ja akkujen keräysastetta vuoteen 2016 koskenut 25 prosentin tavoite sekä voimassa olevasta 45 prosentin keräysastetta koskevasta tavoitteesta sitä koskeva aikaraja. Paristo- ja akkudirektiivin 10 artiklan 2 kohdan mukaisesti jäsenvaltioiden on tullut saavuttaa vähintään 25 prosentin keräysaste 26.9.2012 mennessä sekä vähintään 45 prosentin keräysaste viimeistään 26.9.2016.

Pykälän 2 momentista poistettaisiin viittaus käytöstä poistettujen kannettavien paristojen ja akkujen seurantaan koskevaan asetuksen liitteeseen 1. Asetuksen liite 1 vastaa paristo- ja akkudirektiivin keräystavoitteiden noudattamisen seurantaan koskevaa liitettä I. Mainittua liitettä ei muutettu vastaamaan muutosdirektiivillä paristo- ja akkudirektiivin 10 artiklan 3 kohtaan tehtyä muutosta, jonka mukaan jäsenvaltioiden on raportoitava keräysasteesta komissiolle 18 kuukauden kuluessa sen raportointivuoden päättymisestä, jolta tiedot on kerätty. Direktiivin liite I, ja siihen perustuva asetuksen liite 1, on siten vanhentunut keräysasteen raportointivaatimusten osalta. Asetuksen liite 1 olisi tämän vuoksi tarpeen kumota. Säännöksessä keräysasteella tarkoitettaisiin nykyiseen asetukseen sisältyvää 2 §:n 1 momentin 14 kohdassa säädettyä keräysasteen määritelmää, jossa keräysaste on todettu saatavan jakamalla kalenterivuonna erilliskerättyjen käytöstä poistettujen kannettavien paristojen ja akkujen paino niiden kannettavien paristojen ja akkujen keskimääräisellä painolla, jotka myydään Suomessa kyseisenä kalenterivuotena ja sitä edeltävinä kahtena kalenterivuotena. Ehdotettu muutos ei siten asiallisesti muuttaisi keräysasteen seurantamenetelmää.

6 §. *Jätehuollon järjestämistä koskevat yleiset vaatimukset.* Pykälään lisättäisiin jätelain 8 §:n 3 momentin nojalla uusi 2 momentti, joka sisältäisi informatiivisen viittauksen jätelain 11 a §:n mukaiseen jätteen ammattimaista keräystoimintaa harjoittavan velvollisuuteen edistää uudelleenkäytön valmistelua jätteen keräyksen yhteydessä.

11 §. *Käytöstä poistettujen ajoneuvoparistojen ja -akkujen ja teollisuusparistojen ja -akkujen loppukäsittelyä koskevat rajoitukset.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi jätelain 8 §:n 3 momentin nojalla. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin viittaus jätelain 15 a §:n mukaiseen kieltoon polttaa tai sijoittaa kaatopaikalle uudelleenkäytön valmistelua tai kierrätystä varten erilliskerättyä jätettä.

Pykälän 2 momentissa täsmennettäisiin jätteen polttamisessa ja kaatopaikkasijoittamisessa noudatettavia velvoitteita viittaamalla jätelain ja ympäristönsuojelulain (527/2014) ohella niiden nojalla annettuun asetustasoiseen sääntelyyn. Käytännössä kyseeseen tulisivat erityisesti valtioneuvoston asetukset jätteen polttamisesta (151/2013) ja kaatopaikoista (331/2013).

13 §. *Kansainväliset siirrot.* Pykälän 1 momentissa oleva viittaus EU:n jätteensiirtoasetukseen päivitetäisiin siten, että pykälästä poistettaisiin viittaus jätelain määritelmäpykälään ja EU-asetuksen nimi kirjoitettaisiin säännökseen. Pykälää ei muutettaisi asiasisällöllisesti.

15 §. *Tiedottaminen käyttäjille.* Pykälää muutettaisiin lisäämällä sen 1 momenttiin uusi 5 kohta, joka sisältäisi jätelain 51 §:n 4 momentin nojalla annettavat tarkemmat säännökset tuottajan tiedotusvelvollisuudesta koskien tiedottamista jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämisen mahdollisuuksista sekä roskaantumisen ehkäisystä.

Pykälään ehdotetaan lisäksi lisättäväksi uusi 2 momentti, joka sisältäisi informatiivisen viittauksen jätelain 54 §:ssä säädettyyn tuottajan velvollisuuteen julkaista yleisessä tietoverkossa tiedot erilliskeräystä ja kierrätystä koskevien velvoitteiden täyttymisestä sekä jätelain 63 ja 66 §:ssä säädettyyn tuottajayhteisön velvollisuuteen julkaista tiedot omistajistaan, jäsenistään ja perimistään maksuista sekä tiedot palveluhankinnoissaan noudatettavista yleisistä periaatteista ja menettelyistä.

15 a §. *Valtuutetun edustajan velvollisuus tiedottaa.* Pykälässä täsmennettäisiin jätelain 66 b §:n 3 momentin nojalla valtuutetun edustajan tiedottamiseen liittyviä menettelyjä. Säännöksen perusteluja on kuvattu tarkemmin luvussa 3.1.

15 b §. *Omaohjaus.* Pykälässä säädettäisiin jätelain 53 a §:n 4 momentin nojalla tuottajan omaohjaussuunnitelman sisältövaatimuksista sekä tarkastajan pätevyysvaatimuksista. Säännöksen perusteluja on kuvattu tarkemmin luvussa 3.1.

15 c §. *Tuottajien maksuosuudet.* Pykälän 1 momentissa olisi informatiivinen viittaus jätelain 63 a §:ssä säädettyihin tuottajien maksuosuuksien ja niiden mukauttamisen perusteisiin. Jätelain 63 a §:n mukaisesti säädettäisiin pykälän 2 momentissa tuottajan maksamien hallinnollisten maksujen perusteista. Säännöksen perusteluja on kuvattu tarkemmin luvussa 3.1.

17 §. *Hakemus tuottajan hyväksymiseksi tuottajarekisteriin.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi jätelain 101 §:n 3 momentin nojalla lisäämällä siihen uusi 5 a kohta, jossa edellytettäisiin, että tuottajan tulisi sisällyttää tuottajarekisterihakemukseensa omaohjaussuunnitelma. Pykälään lisättäisiin myös uusi 5 b kohta, jossa säädettäisiin tuottajan velvollisuudesta sisällyttää hakemukseensa luettelo niistä jäsenvaltioista, joihin se myy paristoja ja akkuja etäkaupalla sekä valtuutetun edustajan nimi näissä jäsenvaltioissa.

18 §. *Hakemus tuottajayhteisön hyväksymiseksi tuottajarekisteriin.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi jätelain 101 §:n 3 momentin nojalla. Pykälän 1 kohdasta poistettaisiin tarpeettomana vaatimus kauppa- tai yhdistysrekisteriotteen jäljennöksen toimittamisesta tuottajayhteisön tuottajarekisterihakemuksen yhteydessä. Pykälän 8 kohtaan lisättäisiin asetuksen 17 §:ää vastaavasti vaatimus omaohjaussuunnitelman sisällyttämisestä hakemukseen. Lisätyn 8 kohdan myötä voimassaolevan asetuksen 8–10 kohta muuttuisivat 9–11 kohdaksi. Lisäksi ehdotettuun 9 kohtaan tehtäisiin terminologinen muutos viittaamalla jätelain 64 §:n 1 momenttia vastaavasti riittäviä taloudellisia järjestelyitä koskevaan selvitykseen vakavaraisuutta koskevan selvityksen sijaan.

20 §. *Ilmoittaminen toiminnan muutoksista.* Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin terminologinen muutos viittaamalla jätelain 64 §:n 1 momenttia vastaavasti riittäviä taloudellisia järjestelyitä koskevaan selvitykseen vakavaraisuutta koskevan selvityksen sijaan.

21 §. *Seurantatietojen ilmoittaminen.* Pykälää muutettaisiin jätelain 54 §:n 3 momentin nojalla. Pykälän 1 momentissa seurantatietojen toimittamiselle asettua määräaika pidennettäisiin huhtikuun lopusta kesäkuun loppuun. Momenttiin lisättäisiin myös uusi 6 kohta vaatimuksesta raportoida omaohjaussuunnitelman edellyttämistä toimista ja tarkastuksista.

Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin tarvittavat terminologiset muutokset viittaamalla jätelain 64 §:n 1 momenttia vastaavasti riittäviä taloudellisia järjestelyitä koskevaan selvitykseen vakavaraisuutta koskevan selvityksen sijaan.

Pykälän 3 momentti säilyisi muuttumattomana.

22 §. *Tietojen kokoaminen seuranta- ja ohjausta varten.* Pykälän 1 momentista poistettaisiin Pirkanmaan ELY-keskukselle asetettu määräaika asetuksen 21 §:ssä tarkoitettujen seurantatietojen tarkastamiselle ja kokoamiselle kesäkuun loppuun mennessä.

Pykälän 2 momentissa komissiolle tapahtuvan raportoinnin määräaika muutettaisiin vastaamaan muutosdirektiivillä muutettuja paristo- ja akkudirektiivin 10 artiklan 3 kohtaa ja 12 artiklan 5 kohtaa siten, että raportoinnin tulisi tapahtua 18 kuukauden kuluessa sen kalenterivuo-

den päättymisestä, jolta tiedot on kerätty. Momentissa myös täsmennettäisiin paristo- ja akkudirektiivin 12 artiklan 5 kohdan mukaisesti, että keräysastetta koskevien tietojen ohella komissiolle tulisi raportoida asetuksen 10 §:ssä tarkoitetut kierrätystehokkuutta koskevat tiedot. Keräysastetta koskevien tietojen osalta viitattaisiin asetuksen 5 §:n 2 momenttiin kumottavaksi ehdotetun liitteen 1 sijasta.

23 §. Yhteistyö ja tiedonvaihto Euroopan unionin muiden jäsenvaltioiden kanssa. Pirkanmaan ELY-keskuksen velvollisuus toimittaa komissiolle joka kolmas vuosi paristo- ja akkudirektiivin täytäntöönpanoa koskeva kertomus kumottaisiin tarpeettomana paristo- ja akkudirektiivin täytäntöönpanokertomuksia koskevan 22 artiklan kumoamisen myötä. Sen sijaan pykälään liisättäisiin SER-asetuksen 21 §:ää vastaavat säännökset Pirkanmaan ELY-keskuksen yhteistyöstä EU:n muiden jäsenvaltioiden asianomaisten viranomaisten kanssa. Perusteluja on tältä osin kuvattu tarkemmin luvussa 3.1. Pykälän otsikkoa muutettaisiin vastaamaan sen ehdotettua sisältöä.

24 §. Markkinavalvonta. Markkinavalvontaa koskevaa pykälää täsmennettäisiin markkinavalvonta-asetuksen ja markkinavalvontalain täytäntöönpanoon liittyen. Jatkossa paristo- ja akkuasetuksen mukainen tuotteiden markkinavalvonta perustuisi markkinavalvonta-asetukseen sekä markkinavalvontalain säännöksiin. Pykälässä säädettäisiin, että Turvallisuus- ja kemikaalivirasto valvoisi nykyiseen tapaan asetuksen 3, 14 ja 16 §:n noudattamista eli eräiden vaarallisten aineiden rajoituksia, paristoon, akkuun ja paristoyksikköön tehtäviä merkintöjä sekä jätehuoltokustannusten ilmoittamista tuotteen hinnassa koskevia vaatimuksia. Säännöksen perusteluja on kuvattu lisäksi luvussa 3.1.

Asetus tulisi voimaan 1.12.2021. Markkinavalvontaa koskeva 24 §:n muutos tulisi kuitenkin voimaan samanaikaisesti jätelain 24 a §:n muutoksen kanssa 1.1.2022. Omavalvontaa ja tuottajien maksuosuuksia koskevat säännökset tulisivat sovellettaviksi jätelain muutoksen siirtymäsäännösten mukaisesti 1.1.2023 alkaen.

5.4 Valtioneuvoston asetus romuajoneuvoista sekä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta ajoneuvoissa annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

1 §. Soveltamisala. Pykälän 1 momenttiin tehtäisiin jätelain muuttamisesta johtuva teknisluonteinen tarkistus koskien viittausta jätelain 5 §:ään. Pykälän 2 momentti säilyisi muuttumattomana.

Pykälän 3 momenttiin tehtäisiin uudistetusta ajoneuvolaista (82/2021) ja uudistetuista Euroopan unionin ajoneuvosäädöksistä johtuvat muutokset. Momentissa oleva säädösviittaus päivitettäisiin uuteen ajoneuvolakiin ja pykäläviittaus ajoneuvolain piensarjatyypihyväksyntään päivitettäisiin uuden ajoneuvolain vastaavaan pykälään.

Uudessa ajoneuvolaissa ei enää määritellä ajoneuvoja ja niiden luokkia vaan niistä säädetään Euroopan unionin uusissa ajoneuvoja koskevissa puiteasetuksissa. Myös ajoneuvoista käytettyjä termejä on muutettu puiteasetuksissa. Romuajoneuvoasetuksessa käytetty termi erityisajoneuvo korvattaisiin termillä erikoiskäyttöön tarkoitettu ajoneuvo ja kolmipyöräinen ajoneuvo korvattaisiin termillä moottorikäyttöinen kolmipyörä puiteasetusten termejä vastaviksi.

Lisäksi 3 momenttiin tehtäisiin ehdotetuista 11 a ja 11 b §:stä johtuva teknisluonteinen muutos. Momentissa säädetyt poikkeukset perustuvat romuajoneuvodirektiivin 3 artiklan 4 ja 5 kohtiin. Asetukseen ehdotettavat uudet 11 a ja b §:t perustuvat jätedirektiiviin vaatimuksiin, mistä syystä uudet säännökset eivät sisältyisi momentissa säädettyjen poikkeusten piiriin.

2 §. Määritelmät. Pykälän 1 momentin 1–3 kohdan ajoneuvojen määritelmät muutettaisiin siten, että määritelmässä viitattaisiin ajoneuvolain sijaan uusiin EU:n puiteasetuksiin, joissa kyseiset ajoneuvot määritellään. Muutokset olisivat teknisluonteisia, eivätkä puiteasetusten määritelmät vaikuta romuajoneuvoasetuksen soveltamisalaan.

Ajoneuvoista säädetään moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta, asetusten (EY) N:o 715/2007 ja (EY) N:o 595/2009 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2018/858 (jäljempänä *autojen ja niiden perävaunujen puiteasetus*). Pykälän 1 momentin 1 kohdassa, jossa määritellään ajoneuvo, oleva viittaus ajoneuvolakiin korvattaisiin viittauksella kyseiseen puiteasetukseen.

L-luokan ajoneuvoista eli kaksi-, kolmi- ja nelipyöräisistä ajoneuvoista säädetään kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen ja nelipyöräisten hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 168/2013. Pykälän 1 momentin 2 kohdassa oleva viittaus ajoneuvolakiin korvattaisiin viittauksella kyseiseen puiteasetukseen.

Pykälän 1 momentin 3 kohtaan lisättäisiin viittaus autojen ja niiden perävaunujen puiteasetukseen. Asetuksen liitteen I kohdassa 5 luetellaan erikoiskäyttöön tarkoitetut ajoneuvot. Niitä ovat mm. ambulanssi, matkailuauto, ruumisauto, pyörätuolin käyttäjälle tarkoitettu ajoneuvo sekä panssariajoneuvo.

Lisäksi 1 momentin 4 kohta poistettaisiin tarpeettomana ja 6 kohtaa muutettaisiin kielellisesti selkeämmäksi. Nykyiset 5–8 kohdat säilyisivät sisällöltään muuttumattomina, mutta ne muutuisivat kohdiksi 4–7.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka mukaan 1–3 kohdassa tarkoitettuna ajoneuvona pidettäisiin myös ennen kyseissä kohdissa mainittujen EU-asetusten voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaisiin vastaaviin luokkiin kuuluvia ajoneuvoja. Ajoneuvot ovat usein käytössä kymmeniä vuosia ja uudella säännöksellä varmistettaisiin, että aiempien säännösten mukaisesti määritellyt tai luokitellut ajoneuvot olisivat romuajoneuvoasetuksen soveltamisen piirissä.

3 §. Markkinavalvonta. Markkinavalvontaa koskevaa pykälää täsmennettäisiin markkinavalvonta-asetuksen ja markkinavalvontalain täytäntöönpanoon liittyen. Jätelain 24 a §:ssä on säädetty 1.1.2022 alkaen ajoneuvojen sekä niiden materiaalien ja osien markkinavalvontaviranomaiseksi Turvallisuus- ja kemikaalivirasto siten, kuin siitä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Nykyisessä asetuksessa markkinavalvontaviranomaiseksi on säädetty jätelain 24 §:ssä mainitut jätelain yleiset valvontaviranomaiset. Käytännössä pykälässä säädettyä markkinavalvontaa ei ole tehty. Jatkossa näiden tuotteiden markkinavalvonta perustuisi markkinavalvonta-asetukseen sekä markkinavalvontalain säännöksiin. Pykälässä säädetäisiin, että Turvallisuus- ja kemikaalivirasto valvoo asetuksen 4 ja 9 §:n noudattamista eli eräiden vaarallisten aineiden käytön rajoituksia ja niitä koskevaa merkitsemisvelvollisuutta sekä koodausstandardeja ja purkamistietoja koskevia vaatimuksia. Säännöksen perusteluja on kuvattu lisäksi luvussa 3.1.

5 §. Romuajoneuvojen ja käytöstä poistettujen osien vastaanotto. Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi informatiivinen viittaus jätelain 60 §:ssä säädettyyn kerääjän tai käsittelijän mahdollisuuteen periä ajoneuvon haltijalta korvaus jätehuollolle aiheutuvista lisäkustannuksista silloin, kun romutettavaan ajoneuvoon on lisätty uudelleenkäyttöä tai jätehuoltoa merkittävästi haittaavia esineitä tai aineita.

6 §. Uudelleenkäytön valmistelu-, kierrätys- ja hyödyntämisvelvoite. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi informatiivinen viittaus jätelain 11 a §:ään, jossa säädetään jätteen ammattimaista

keräystä harjoittavan velvollisuudesta edistää uudelleenkäytön valmistelua muun muassa vaaramalla uudelleenkäytön valmistelua harjoittaville yrityksille ja yhteisöille mahdollisuus saada uudelleenkäytön valmisteluun soveltuva jäte kerääjän vastaanotto paikasta.

10 §. Romuustodistus. Pykälän 1 momentin 5 kohdassa ehdotetaan kansallisuustunnus-sanan oikeinkirjoitus korjattavaksi.

11 §. Tiedottaminen ja neuvonta. Pykälää muutettaisiin lisäämällä sen 1 momenttiin uusi 4 kohta, joka sisältäisi jätelain 51 §:n 4 momentin nojalla annettavat tarkemmat säännökset tuottajan tiedotusvelvollisuudesta koskien tiedottamista jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämisen mahdollisuuksista sekä roskaantumisen ehkäisystä.

Pykälään ehdotetaan lisäksi lisättäväksi uusi 2 momentti, joka sisältäisi informatiivisen viittauksen jätelain 54 §:ssä säädettyyn tuottajan velvollisuuteen julkaista sähköisesti tiedot erilliskeräystä ja kierrätystä koskevien velvoitteiden täyttymisestä sekä jätelain 63 ja 66 §:ssä säädettyyn tuottajayhteisön velvollisuuteen julkaista tiedot omistajistaan, jäsenistään ja perimistään maksuista sekä tiedot palveluhankinnoissaan noudatettavista yleisistä periaatteista ja menettelyistä.

11 a §. Valtuutetun edustajan velvollisuus tiedottaa. Pykälässä täsmennettäisiin jätelain 66 b §:n 3 momentin nojalla valtuutetun edustajan tiedottamiseen liittyviä menettelyjä. Säännöksen perusteluja on kuvattu tarkemmin luvussa 3.1.

11 b §. Omavalvonta. Pykälässä säädettäisiin jätelain 53 a §:n 4 momentin nojalla tuottajan omavalvontasuunnitelman sisältövaatimuksista ja tarkastajan pätevyysvaatimuksista. Säännöksen perusteluja on kuvattu tarkemmin luvussa 3.1.

11 c §. Tuottajien maksuosuudet. Pykälän 1 momentissa olisi informatiivinen viittaus jätelain 63 a §:ssä säädettyihin tuottajien maksuosuuksien ja niiden mukauttamisen perusteisiin. Jätelain 63 a §:n mukaisesti säädettäisiin pykälän 2 momentissa tuottajan maksamien hallinnollisten maksujen perusteista. Säännöksen perusteluja on kuvattu tarkemmin luvussa 3.1.

13 §. Selvitys taloudellisista järjestelyistä ja toimintasuunnitelma uudelleenkäytön ja jätehuollon järjestämisestä. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin jätelain 64 §:n 2 momentin mukaisesti viittaus Pirkanmaan ELY-keskuksen jätelain nojalla määräämän tuottajan, joka ei kuulu tuottajayhteisöön, velvollisuuteen toimittaa momentissa tarkoitettu selvitys tai toimintasuunnitelma. Selvityksen määräaikaa pidennettäisiin huhtikuun lopusta kesäkuun loppuun yhteneväisesti 17 §:ssä ehdotetun seurantatietojen toimittamisen määräajan kanssa. Pykälässä muutettaisiin terminologia yhdenmukaiseksi jätelain 64 §:ään tehdyn muutoksen kanssa. Aiemmin käytetty termi 'vakavaraisuus' muutettaisiin paremmin käytäntöä vastaavaksi termiksi 'riittävät taloudelliset järjestelyt'.

14 §. Hakemus tuottajan hyväksymiseksi tuottajarekisteriin. Pykälästä poistettaisiin 3 kohdan vaatimus toimittaa jäljennös kauppa- tai yhdistysrekisteriotteesta tarpeettomana, sillä valvova viranomaisella saa vastaavat tiedot käyttöönsä muuta kautta. Poistetun 3 kohdan myötä voimassaolevan asetuksen 4–8 kohta muuttuisivat 3–7 kohdaksi. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 8 kohta, jossa edellytettäisiin, että tuottajan tulisi sisällyttää tuottajarekisterihakemuksensa omavalvontasuunnitelma. Lisäksi ehdotetaan lisättäväksi uusi 9 kohta, jonka mukaan hakemuksessa tulisi ilmoittaa myös jäsenvaltiot, joihin tuottaja myy ajoneuvoja etäkaupalla suoraan käyttäjille sekä valtuutetun edustajan nimi kyseisissä jäsenvaltioissa.

15 §. Hakemus tuottajayhteisön hyväksymiseksi tuottajarekisteriin. Pykälän 1 momentin 1 kohdan viittaus 14 §:ään täsmennettäisiin 14 §:ään ehdotettuja muutoksia vastaavaksi. Lisäksi

ehdotettuun 6 kohtaan tehtäisiin terminologinen muutos viittaamalla jätelain 64 §:n 1 momenttia vastaavasti riittäviä taloudellisia järjestelyitä koskevaan selvitykseen vakavaraisuutta koskevan selvityksen sijaan. Pykälään lisättäisiin myös uudet 7 ja 8 kohdat, jotka edellyttäisivät hakemuksen sisältävän vakuutuksen annettujen tietojen paikkansapitävyydestä ja päivämäärän, jolloin hakemus on tehty.

16 §. *Ilmoitus toiminnassa tapahtuneista muutoksista.* Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin terminologinen muutos viittaamalla jätelain 64 §:n 1 momenttia vastaavasti riittäviä taloudellisia järjestelyitä koskevaan selvitykseen vakavaraisuutta koskevan selvityksen sijaan.

17 §. *Seurantatietojen ilmoittaminen.* Pykälän 1 momentissa seurantatietojen toimittamiselle asetettua määräaikaa pidennettäisiin huhtikuun lopusta kesäkuun loppuun. Momenttiin lisättäisiin myös uusi 7 kohta vaatimuksesta raportoida jätelain 53 a §:n 1 momentissa ja ehdotetussa 11 b §:ssä tarkoitetun omavalvontasuunnitelman edellyttämistä toimista ja tarkastuksista.

Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jonka mukaisesti 1 momentissa tarkoitettujen tietojen toimittamisessa on lisäksi noudatettava tavoitteiden seuranta koskevaa komission päätöstä.

18 §. *Seurantatietojen kokoaminen ja toimittaminen komissiolle.* Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin vastaava täsmennys kuin muissa tuottajavastuuasetuksissa, että Pirkanmaan ELY-keskuksen tulisi myös tarkastaa 17 §:ssä tarkoitetut seurantatiedot.

Pykälän 2 momentissa viitattaisiin vuosittain Euroopan komissiolle toimitettavien tietojen osalta tavoitteiden seuranta koskevaan komission päätökseen.

19 §. *Yhteistyö ja tiedonvaihto Euroopan unionin muiden jäsenvaltioiden kanssa.* Pirkanmaan ELY-keskuksen velvollisuus toimittaa komissiolle joka kolmas vuosi romuajoneuvodirektiivin täytäntöönpanoa koskeva kertomus kumottaisiin tarpeettomana romuajoneuvodirektiivin täytäntöönpanokertomuksia koskevan 9 artiklan 1 kohdan kumoamisen myötä. Sen sijaan pykälään lisättäisiin SER-asetuksen 21 §:ää vastaavat säännökset Pirkanmaan ELY-keskuksen yhteistyöstä EU:n muiden jäsenvaltioiden asianomaisten viranomaisten kanssa ja julkaista verkkosivuillaan linkit muiden EU:n jäsenvaltioiden tuottajarekistereihin tai linkit tuottajavastuuta valvojan viranomaisen verkkosivuille sen mukaisesti kuin se on tarkoituksenmukaista. Perusteluja on tältä osin kuvattu tarkemmin luvussa 3.1. Pykälän otsikkoa muutettaisiin vastaamaan sen ehdotettua sisältöä.

Asetus tulisi voimaan 1.12.2021. Markkinavalvontaa koskevan 3 §:n muutos tulisi voimaan samanaikaisesti jätelain 24 a §:n muutoksen kanssa 1.1.2022. Omavalvontaa ja tuottajien maksumuuksia koskevat säännökset tulisivat sovellettaviksi jätelain muutoksen siirtymäsäännösten mukaisesti 1.1.2023 alkaen.

6 Voimaantulo

Asetukset on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.12.2021.

Samanaikaisesti ehdotettujen asetusten kanssa tulisivat voimaan EU:n jätesäädöspaketin täytäntöönpanoon liittyvät uusi valtioneuvoston asetus pakkauksista ja pakkausjätteistä, joka korvaisi voimassa olevan saman nimisen asetuksen 518/2014 sekä valtioneuvoston asetus kaatopaikoista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Samaan aikaan tulevat voimaan myös jo hyväksytyt uusi valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021), valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (979/2021), valtioneuvoston asetus PCB-laitteistojen käytön rajoittamisesta ja PCB-jätteen käsittelystä annetun valtioneuvoston asetuksen 2 ja 7 §:n muuttamisesta (980/2021) sekä valtioneuvoston asetus

viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n muuttamisesta (981/2021).

Jätesäädöspakettiin liittyvät jätealan direktiivien muutokset tuli panna kansallisesti täytäntöön viimeistään 5.7.2020. Jätelain muutos (714/2021) tuli voimaan 19.7.2021, jolloin tulivat voimaan myös ehdotettujen asetusten antamiseen tarvittavat asetuksenantovaltuudet.